

КІЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
ІНСТИТУТ МИСТЕЦТВ
КАФЕДРА ХОРЕОГРАФІЇ

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

НАРОДНО-СЦЕНІЧНИЙ ТАНЕЦЬ

для студентів 2 курсу

галузі знань 02 Культура і мистецтво

спеціальності 024 Хореографія

освітнього рівня **першого (бакалаврського)**

освітньо-професійної програми 024.00.01 Хореографія

Київ – 2020

Розробники: Тетяна Луговенко, кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри хореографії Інституту мистецтв Київського університету імені Бориса Грінченка.

Викладач: Тетяна Луговенко, доцент кафедри хореографії Інституту мистецтв Київського університету імені Бориса Грінченка.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри хореографії

Протокол від «31» серпня 2020 року № 7

Голова засідання кафедри Володимир Грек

Робочу програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми 024.00.01
Хореографія (за видами) першого (бакалаврського) рівня вищої освіти 30.08. 2018 р.

Гарант освітньої програми (керівник проектної групи)

Тетяна Медвідь

Робочу програму перевіreno
—.—.20— р.

Заступник директора з науково-методичної та
навчальної роботи

Алла Таранник

Пролонговано:

На 20_/_20_/_ н.р. _____ (підпис) (ПІБ). «__» _____ 20_/_ р., протокол № ___

На 20_/_20_/_ н.р. _____ (підпис) (ПІБ). «__» _____ 20_/_ р., протокол № ___

На 20_/_20_/_ н.р. _____ (підпис) (ПІБ). «__» _____ 20_/_ р., протокол № ___

На 20_/_20_/_ н.р. _____ (підпис) (ПІБ). «__» _____ 20_/_ р., протокол № ___

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни за формами навчання
	Денна
Вид дисципліни	Обов'язкова
Мова викладання	українська
Загальний обсяг кредитів/годин	16 /480 год.
Курс	2
Семестр	3/4
Кількість змістових модулів з розподілом:	3
Обсяг кредитів	2/2
Обсяг годин, в тому числі:	120 (60/60)
Аудиторні	34/36
Модульний контроль	2/4
Семестровий контроль	15/-
Самостійна робота	9/20
Форма семестрового контролю	Екзамен (ІІІ семестр)

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

У формуванні танцюриста народно-сценічний танець відіграє значну роль. Вивчаючи танці різних народів, їхній стиль та манеру виконання, танцюрист набуває знань, необхідних для творчого сприйняття і емоційного відтворення художніх образів.

Метою викладання навчальної дисципліни «Народно-сценічний танець» є надання студентам грунтовних знань із методики викладання даної дисципліни, композиційної побудови народно-сценічного танцю, формування практичних навичок та умінь сценічного виконання та викладання даної дисципліни.

Завданням вивчення дисципліни «Народно-сценічний танець» є ознайомлення студентів з основними поняттями дисципліни; вивчення методики побудови уроку народно-сценічного танцю; оволодіння знаннями, уміннями та навичками, які необхідні для самостійної педагогічної діяльності.

У результаті вивчення дисципліни «Народно-сценічний танець» студенти здобувають наступні компетентності:

Загальні компетентності:

- Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях, а саме: знання методики виконання рухів екзерсису біля опори та основних танцювальних рухів єврейського, аргентинського, мексиканського та ірландського танців;
- Здатність спілкуватися з використанням спеціальної термінології французькою мовою;
- Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями, а саме з методики виконання рухів народно-сценічного танцю, методики побудови уроку та принципів його музичного оформлення;
- Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації про хореографічну культуру різних народів з різних джерел;
- Здатність бути критичним і самокритичним;
- Цінування та повага різноманітності та мультикультурності;
- Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт;
- Здатність здійснювати ефективний комунікативний процес під час навчально-творчої діяльності;
- Навички здійснення безпечної діяльності.

Фахові компетентності:

- Здатність розуміти теорію та практику хореографічного мистецтва різних народів, як специфічне творче відображення дійсності, проектування художньої реальності в хореографічних образах;
- Здатність оперувати професійною термінологією в сфері фахової хореографічної діяльності;
- Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків для забезпечення освітнього процесу;
- Здатність використовувати інтелектуальний потенціал, професійні знання, креативний підхід до розв'язання завдань та вирішення проблем в сфері професійної діяльності;

- Здатність усвідомлювати багатоманітність сучасних танцювальних практик, необхідність їх осмислення та інтегрування в актуальний контекст з врахуванням вітчизняної та світової культурної спадщини;
- Здатність збирати, обробляти, аналізувати, синтезувати та інтерпретувати художню інформацію з метою створення хореографічної композиції народно-сценічного танцю;
- Здатність застосовувати традиційні і альтернативні інноваційні технології (відео-, медіа- і т. ін.) в процесі створення хореографічного твору, його презентації;
- Здатність здійснювати репетиційну діяльність, ставити та вирішувати професійні завдання, творчо співпрацювати з учасниками творчого процесу;
- Здатність володіти методикою викладання фахових дисциплін, основними методами хореографічної педагогіки;
- Здатність використовувати традиційні та інноваційні методики для діагностування творчих, рухових (професійних) здібностей, їх розвитку відповідно до вікових, психолого-фізіологічних особливостей суб'єктів освітнього процесу;
- Здатність використовувати і розробляти сучасні інноваційні та освітні технології в галузі культури і мистецтва;
- Здатність використовувати традиційні та інноваційні методики для діагностування творчих, рухових (професійних) здібностей, їх розвитку відповідно до вікових, психолого-фізіологічних особливостей суб'єктів освітнього процесу;
- Здатність демонструвати високий рівень володіння танцювальними техніками, виконавськими прийомами, вміти застосовувати їх як виражальний засіб;
- Здатність застосовувати набуті виконавські навички в концертно-сценічній діяльності, підпорядковуючи їх завданням хореографічного проекту.

Програма побудована згідно вимогам кредитно-модульної системи.

Навчання з дисципліни «Народно-сценічний танець» відбувається у формі практичних занять, самостійних робіт та модульних контрольних робіт.

3. Результати навчання за дисципліною.

У результаті вивчення дисципліни студенти повинні:

- Володіти знаннями в галузі хореографічної культури Мексики, Ірландії, використовувати їх з метою визначення виражально-зображенальних засобів відповідно до жанру хореографічного проекту;
- Визначати народну хореографію, танцювальне мистецтво різних народів світу як мистецький феномен, розрізняти основні тенденції її розвитку, класифіковати жанри народної хореографії;
- Володіти термінологією народно-сценічного танцю, його понятійно-категоріальним апаратом;
- Сприймати інформацію, творчо її переосмислювати та застосовувати в процесі виробничої діяльності;
- Володіти принципами створення хореографічного твору в стилі народно-сценічного танцю;
- Демонструвати володіння методиками викладання фахових дисциплін;
- Застосовувати теоретичні знання в практичній діяльності відповідно до конкретних виробничих обставин;
- Відтворювати запропонований хореографом текст, забезпечуючи професійний рівень виконання, емоційну та акторську виразність;
- Застосовувати різноманітні танцювальні техніки народно-сценічного танцю в процесі виконавської діяльності;
- Вдосконалювати виконавські навички і прийоми в процесі підготовки та участі у різноманітних фестивалях і конкурсах;
- Знаходити оптимальні виконавські прийоми для втілення хореографічного образу.

4. Структура навчальної дисципліни.

Назва змістовних модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт			
		Аудиторна:			
		Лекції	Практичні	Самостійні	
III семестр					
I. Змістовий модуль. Вправи біля станка II рівня складності					
Тема 1.1. Структура та зміст уроку народно-сценічного танцю.	2	2			
Тема 1.2. Методика виконання вправ біля станка (другий рівень складності)	12		8	4	
II. Змістовий модуль. Елементи узбекських та таджитських танців (танцювальні комбінації)					
Тема 2.1. Характерні особливості виконання узбекських народних танців.	29		24	5	
Модульний контроль	2				
Семестровий контроль	15				
Разом:	60 год	2	32	9	
ВСЬОГО за 1 семестр	60 год.	2	32	9	
Форма контролю – іспит					
IV семестр					
III. Змістовий модуль. Елементи білоруського народного танцю (танцювальні комбінації)					
Тема 3.1. Засновники методики викладання народно-сценічного танцю.	4	2		2	
Тема 3.2. Характерні особливості виконання білоруського народного танцю «Вітебська полька»	28		16	10	
Модульний контроль	2				
Разом:	34	2	16	12	
IV. Змістовий модуль. Методика створення навчальних комбінацій					
Тема 4.1. Елементи угорського танцю (постановка етюда)	24		18	8	
Модульний контроль	2				
Семестровий контроль					
Разом:	26		18	8	
ВСЬОГО за 2 семестр	60	2	34	20	

5. Програма навчальної дисципліни

I. Змістовий модуль.

Вправи біля станка II рівня складності

Тема 1.1. Структура та зміст уроку народно-сценічного танцю.

1. Лекційний модуль.

План:

1. Структура уроку з народно-сценічного танцю, його три основні складові: вправи біля станка, вправи на середині залу та етюдна робота.
2. Співвідношення між окремими частинами уроку.
3. Чергування вправ за принципом контрасту та послідовного ускладнення рухів.
4. Методично обґрунтована система викладання навчального матеріалу.
5. Методика вивчення та викладання вправ і рухів.
6. Рівномірність розподілу фізичного навантаження на суглоби, зв'язки та м'язи.
7. Ритм і темп проведення уроку, їх значення для виконання обсягу навчальних завдань.

2. Практичний модуль.

Тема 1.2.: Методика виконання вправ біля станка (другий рівень складності)

Мета: набуття навичок виконання вправ біля станка другого рівня складності.

Завдання

1. Засвоїти напівприсідання та глибокі присідання (demi plies et grand plies) за I- V позиціями.
2. Засвоїти ковзання стопою по підлозі (battement tendu):
  - з виштовхуванням п'ятки опорної ноги;
  - у поєднанні з маленькими кидками;
  - у поєднанні з ударом робочої ноги;
  - У поєднанні з каблучними рухами.
3. Виконати каблучні вправи:
  - з додаванням мазка робочої ноги («до себе»);
  - у поєднанні з «вірьовочкою»;
  - у поєднанні з «гойдалкою».
4. Виконати коло ногою по підлозі і в повітрі (rond de jambe et rond de pied par terre):
  - по підлозі носком з одночасним поворотом п'ятки опорної ноги;
  - у повітрі з одночасним поворотом п'ятки опорної ноги з витягнутим носком та із скороченим підніманням робочої ноги
5. Виконати м'які розвороти ноги (battement fondu):
  - низькі розвороти ніг на 45° з підніманням на півпальці опорної ноги;

- високі розвороти ноги на 90° з підніманням на півпальці опорної ноги.
6. Виконати вправи з ненапружену стопою (flik-flac):
    - з наступним переступанням на робочу ногу;
    - з наступним підскоком на опорної нозі.
  7. Засвоїти повороти стопи («змійка») – (pa tortille):
    - з підніманням на півпальці.
  8. підготовчі рухи до складних технічних вправ (обличчям до станка).

3. Модуль самостійної роботи:

На основі вивченого лексичного матеріалу зробити мовно-графічний запис цих комбінацій у зошит з методичними вказівками.

Форма контролю: практичний показ вивчених рухів, усне опитування (питання для опитування складаються згідно методики вивчених рухів).

II Змістовий модуль.

Елементи узбекських та таджитських танців (танцювальні комбінації)

1. Практичний модуль.

План:

1. Ознайомлення з витоками узбекського танцю та його регіональні особливості; знайомство з народними іграми, старовинними обрядами, піснями як складовій узбецького танцювального мистецтва; визначення своєрідності узбецьких народних танців за рахунок різниці соціальних та економічних умов окремих районів; ознайомлення з різновидністю узбецьких народних танців (хорезмський, ферганський, бухарський та уйгурський);

2. Вивчення та відпрацювання елементів узбецького танцю:

- положення ні;
- положення рук;
- рухи кистей рук;
- рухи рук;
- рухи плечей по черзі та одночасно;
- рухи голови;
- ходовий комплекс;

3. Виконати рухи ніг:

- акцентований удар півпальцями однієї ноги за ІІІ вільною позицією позаду другої ноги;
- удар каблуком однієї ноги з наступним підніманням на півпальці та наступним напівприсіданням і далі – з двома ударами півпальцями другої ноги за ІІІ вільною позицією позаду;
- крок вбік у напівприсіданні з двома наступними переступаннями в перехресне положення із просуванням вбік і виведенням ноги на носок уперед.

4. Засвоїти методику опускання на коліна.

5. Виконати перегинання корпуса назад, стоячи на одній нозі, друга нога відкрита вперед на носок.

6. Відпрацювати повороти:

- «шох»;
- удар всією стопою з наступним переступанням за ІІІ вільною позицією;
- на почергових кроках уперед (по $\frac{1}{2}$ повороти на кожному) по лінії танцю або по колу проти годинникової стрілки;
- уклін.

7. Засвоїти елементи таджицького танцю:

- положення ніг;
- положення рук;
- уклін.

8. Виконати рухи кистей рук:

- згинання та розгинання в зап'ястях;
- повороти в зап'ястях «до себе» і «від себе»;
- хвилеподібні згинання рук в зап'ястях з одночасним збиранням та випрямленням пальців;
- «Рез».

9. Виконати рухи рук:

- плавні переведення рук;
- різкі акцентовані;
- почергові й одночасні від передпліччя;
- оберти від передпліччя схрещених рук, з'єднаних долонями перед собою.

10. Виконати рухи плечей, голови.

11. Засвоїти ходовий комплекс.
12. Засвоїти методику опускання на коліна.
13. Засвоїти перегинання корпуса.
14. Виконати «Чархи» (обертання).

2. Модуль самостійної роботи.

1. Записати методику виконання вивчених рухів у зошити.
2. Підібрати відеоматеріал з вивченого хореографічного матеріалу.

Форма контролю: практичний показ вивчених рухів, усне опитування (питання для опитування складаються згідно методики вивчених рухів).

III Змістовий модуль.

Елементи білоруського народного танцю (танцювальні комбінації)

Тема 3. 1. Засновники методики викладання народно-сценічного танцю.

1. Лекційний модуль

План

1. «Основи характерного танцю» як перша розробка з методики викладання народно-сценічного танцю.
2. Автори методики викладання народно-сценічного танцю - як відомі фахівці професійного хореографічного мистецтва О.Бочаров, А.Лопухов, О.Ширяєв, викладачі Санкт-Петербурзького хореографічного училища.
3. Значення методики для розвитку світового хореографічного мистецтва.

Тема 3.2. Характерні особливості виконання білоруського народного танцю «Вітебська полька» (постановка етюду)

1. Практичний модуль

План

1. Створення комбінацій на хореографічному матеріалі відповідного рівня.
2. Особливості створення комбінацій для масового складу виконавців – жіночого або чоловічого.
3. Розвиток комбінації шляхом поступового ускладнення хореографічного матеріалу і прискорення темпу музики.

4. Добір музичного матеріалу відповідно до характеру хореографічного матеріалу.
5. Вивчення танцювальної лексики білоруського народного танцю «Вітебська полька».
6. Засвоєння манери та характеру виконання танцювальних рухів. Особливості танцювальних форм.

2.Модуль самостійної роботи:

1. На основі вивченого лексичного матеріалу зробити мовно-графічний запис у зошит з методичними вказівками.
2. Відпрацювати хореографічний матеріал з вивченої теми.

IV Змістовий модуль.

Методика створення навчальних комбінацій

Тема 4.1. Елементи угорського танцю (постановка етюда)

1. Практичний модуль.

План:

1. Засвоїти такі елементи «Чардаша»:
  - положення рук;
  - положення ніг;
  - основні кроки танцю;
  - потрійне переступання (баланс);
  - «боказо» («ключ»);
  - біг у повороті з зіскоком у II позицію;
  - «голубець» (крок із приставленням);
  - повороти в парі.

Модуль самостійної роботи:

Відпрацювати вивчений матеріал.

Критерії оцінювання практичного заняття

10 балів - студент досконально володіє термінологією та вдало застосовує її в методичному поясненні враховуючи всі деталі специфіки виконання руху. Визначає можливі помилки та орієнтується в способах їх усунення. Швидко

запам'ятує та відтворює програмний матеріал; виконання вивченого матеріалу на високому рівні.

9 балів- студент допускає незначні помилки при виконанні та поясненні методики виконання руху, аналізує та виправляє помилки допущенні в процесі практичного виконання руху, чітко відтворює задану кординацію руху.

8 балів- Студент на достатньому рівні демонструє вивчені комбінації, сценічно та методично вірно виконує лексику, допускає помилки при виконанні, але швидко реагує на зауваження та виправляє їх.

7 балів - Студент на достатньому рівні демонструє вивчені танцювальні комбінації. Пластичні мотиви відповідають вимогам виконання медочичного та технічного характеру. Проявляє достатній рівень запам'ятування навчального матеріалу.

6 балів- Студент допускає помилки в виконаному завданні, не завжди знає структуру танцювальної комбінації, аналізує та знаходить причинні наслідки, які впливають на загальний результат виконання руху.

5 балів - Виконання руху студентом має цілісну структуру, проте має методичні та технічні порушення при виконанні комбінацій. Рівень виконавської майстерності на слабкому рівні.

4-3 бали - Виконання танцювальних комбінацій на низькому рівні. Допущені помилки при виконанні комбінацій, що не відтворюють поставлені завдання.

2- бали - Студент не знає програмного матеріалу.

1 бал- Студент присутній на парі, але практично не працює.

6.Контроль навчальних досягнень

6.1 Система оцінювання навчальних досягнень студентів

№ п/п	Вид діяльності	Максимальна кількість балів за одиницю	Семестр 3				Семестр 4			
			Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3		Модуль 4	
			Кількість одиниць	Максимальна кількість балів						
1.	Відвідування лекційних занять	1	1	1	-	-	1	1	-	-
2.	Відвідування практичних занять	1	4	4	12	12	8	8	9	9
3.	Робота на практичних	10	4	40	12	120	8	80	9	90

	заняттях									
4.	Виконання самостійної роботи	5	1	5	1	5	2	10	1	5
5.	Виконання модульної роботи	25	-	-	1	25	1	25	1	25
	Разом	-	50	-	162		124		129	
Максимальна кількість балів:										
За III семестр: $50+162 = 212$										
Розрахунок коефіцієнта: $212 : 60 = 3,5$										
За IV семестр: $124+129 = 253$										

6.2 Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання

Змістовий модуль та теми курсу	Академічний контроль	Бали
Змістовий модуль I.		
Вправи біля станка II рівня складності		
Методика виконання вправ біля станка (другий рівень складності)	Практичне заняття, відпрацювання вивченого хореографічного матеріалу, написання конспекту	5
Змістовий модуль II.		
Елементи узбекських та таджитських танців (танцювальні комбінації)		
Характерні особливості виконання узбекських народних танців.	Практичне заняття, написання реферату за поданими темами, написання конспекту	5
Разом :9 годин	Разом: 10 балів	
Змістовий модуль III.		
Елементи білоруського народного танцю (танцювальні комбінації)		
Засновники методики викладання народно-сценічного танцю.	Написання конспекту	5
Характерні особливості виконання білоруського народного танцю «Вітебська полька» (постановка етюду)	Практичне заняття, відпрацювання вивченого хореографічного матеріалу	5
Змістовий модуль IV.		
Методика створення навчальних комбінацій		
Елементи угорського	Практичне заняття, написання конспекту	5

танцю (постановка етюда)	
Разом: 20 год.	Разом: 15 балів

Критерії оцінювання самостійної роботи студента

5 балів- студент повністю виконав завдання самостійної роботи. Виконане завдання відповідає вимогам та має чітку та цілісну структуру.

4 бали – завдання ,що винесене на самостійне опрацювання виконане повністю, проте має незначні помилки, які не впливають на загальний результат. Визначає помилки, та чітко формує причині наслідки.

3 бали- завдання самостійної роботи виконане на середньому рівні. Відслідковуються помилки, які впливають на загальне сприйняття виконаного завдання.

2 бали- студент знає завдання самостійної роботи, проте не демонструє його практичну чи не знає його теоретичну частину.

1 бал- Студент не виконав завдання самостійної роботи.

6.3 Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання.

Модульна контрольна робота №1

Тема: «Вправи біля станка II рівня складності»

Форма: тестування. Максимальна кількість балів 25.

ТЕСТИ.

Варіант 1

1. Першою розробкою з методики викладання народно-сценічного танцю був підручник:
  - а) «Основи народно- сценічного танцю» Є.Зайцева;
  - б) «Основи характерного танцю» Лопухов А., Бочаров А., Ширяєв А.;
  - в) «Народний танець» Ткаченко Т..
2. А.Лопухов, А, Бочаров, , А. Ширяєв були:
  - а) викладачами Санкт-Петербурзького хореографічного училища;
  - б) педагогами Московського хореографічного училища;
  - в) хореографами початківцями.

3. Для якого типу навчального закладу була призначена праця «Основи характерного танцю»:

- а) самодіяльних хореографічних колективів;
- б) хореографічних училищ;
- в) балетних труп.

4. За яким принципом чергуються вправи біля станка:

- а) принцип контрасту та послідовного ускладнення рухів;
- б) принцип контрасту;
- в) принцип ускладнення рухів.

5. Три основні складові структури народно-сценічного танцю:

- а) екзерсис біля станка, екзерсис на середині залу, стрибки;
- б) екзерсис біля станка, екзерсис на середині залу, діагональ;
- в) екзерсис біля станка, екзерсис на середині залу, етюдна робота.

6. «Вправу для розвитку рухливості стопи» ІІ рівня складності доречно поєднати:

- а) з «маленькими кидками», з каблучними рухами, з ударами робочої стопи;
- б) з вистукуваннями, з ударами робочої стопи;;
- в) з ударами робочої стопи, з піруєтом.

7. Каблучну вправу ІІ рівня складності доречно ускладнити:

- а) поєднанням з підскоками, додаванням мазка робочої ноги («до себе»);
- б) поєднанням з піруєтами, поєднанням з «вірьовочкою»;
- в) поєднанням з «гойдалкою», додаванням мазка робочої ноги («до себе»), поєднанням з «вірьовочкою».

8. «Вправу з ненапруженою стопою» ІІ рівня складності доречно ускладнити:

- а) наступним переступання на робочу ногу, наступним підскоком на опорній нозі;
- б) просуванням на опорної нозі, піdnіманням на півпальці ;
- в) наступним підскоком на опорній нозі, піруєтом.

9. Вправу «коло ногою по піdlозі» ІІ рівня складності доречно ускладнити за рахунок виконання:

- а) зі стрибком;
- б) з піdnіманням на півпальці;
- в) у повітрі з одночасним поворотом п'ятки опорної ноги з витягнутою стопою, по піdlозі носком з одночасним поворотом п'ятки опорної ноги.

10. «Повороти стопи» ІІ рівня складності доречно ускладнити за рахунок:

- а) поєднання з «вірьовочкою»;
- б) піdnімання на півпальці;
- в) поєднання з піруєтом.

11. Вправу «м'яки розвороти ноги» II рівня складності доречно ускладнити за рахунок:

- а) виконання вправи на у глибокоми присіданні;
- б) виконання низьких розворотів ноги на 45° з підніманням на півпальці опорної ноги, виконання високих розворотів ноги на 90° з підніманням на півпальці опорної ноги;
- в) виконання високих розворотів ноги на 35° з підніманням на півпальці опорної ноги.

12. Вправу «підготовка до вірьовочки» II рівня складності доречно ускладнити:

- а) поворотом коліна робочої ноги з відкритого положення в закрите і навпаки, підніманням на півпальці, виконанням на півпальцях;
- б) не підніманням на півпальці;
- в) виконанням зі стрибком.

13. Вправу «відкривання ноги на 90°» II рівня складності доречно ускладнити:

- а) підскоками на опорній нозі;
- б) двома ударами п'ятки опорної ноги у напівприсіданні;
- в) просуванням опорної ноги.

14. Вправу «велики кидки» II рівня складності доречно ускладнити:

- а) підніманням на півпальці опорної ноги, «віялом» у координації з рухом руки і корпуса;
- б) поєднанням з «вірьовочкою»;
- в) «віялом» без координації з рухом руки і корпуса.

15. Яка група танців відноситься до російських:

- а) «Трясуха», «Бариня», «Гопак»;
- б) «Калинка», «Трепак», «Бариня»;
- в) «Рассипуха», «Бульба», «Краков'як».

16. Яка група танців відноситься до італійських:

- а) «Сальтарелла», «Арагонська хота», «Тарантелла»;
- б) «Піццика», «Танго», «Арагонська хота»;
- в) «Тарантелла», «Бергамаска», «Сальтарелла».

17. Яка група танців відноситься до угорських:

- а) «Вербункош», «Чопаш», «Фондан»;
- б) «Чардаш», «Пантозоо», «Вербункош»;
- в) «Пантозоо», «Боказо», «Флуераш».

18. Яка група танців відноситься до польських:

- а) «Куяв'як», «Краков'як», «Оберек»;
- б) «Мазурка», «Голубка», «Крижачок»;
- в) «Оберек», «Збишек», «Бульба».

19. Методика вивчення вправ і рухів потрібна для:

- а) займання часу треніровочного процесу;
- б) якісного розігріву опорно-м'язового апарату;
- в) задоволення самолюбства викладача.

20. Мета екзерсису біля станка:

- а) рівномірно розподілити фізичне навантаження на суглоби, зв'язки та м'язи;
- б) вивчити послідовність рухів народно-сценічного танцю;
- в) урізноманітнити урок народно-сценічного танцю.

21. Вправи біля станка та вправи на середині залу:

- а) тіж самі;
- б) не мають нічого спільного;
- в) пов'язані між собою.

22. Фігури, що характеризують групові російські танці:

- а) «розніжка», «карусель», «хвиля»;
- б) «зірочка», «струмочок», «шен»;
- в) «човник», «бочонок», «пістолет».

23. Який склад виконавців характерний для танцю «Вербункош»:

- а) чоловічий;
- б) жіночий;
- в) чоловічий та жіночий.

24. Атрибутом італійського танцю «Тарантелла» є:

- а) кастаньєти;
- б) тамбурин;
- в) бубен.

25. При створенні навчальної комбінації біля станка слід ураховувати:

- а) ідентичність музичного і хореографічного матеріалу за їх формою і змістом;
- б) час тривалості комбінації;
- в) обставини.

Варіант 2

1. А.Лопухов, А. Бочаров, , А. Ширяєв були:

- а) викладачами Санкт-Петербурзького хореографічного училища;
- б) педагогами Московського хореографічного училища;
- в) хореографами початківцями.

2. Методика вивчення вправ і рухів потрібна для:

- а) займання часу треніровочного процесу;
- б) якісного розігріву опорно-м'язового апарату;
- в) задоволення самолюбства викладача.

3. Який склад виконавців характерний для танцю «Вербункош»:

- а) чоловічий;
- б) жіночий;
- в) чоловічий та жіночий.

4. При створенні навчальної комбінації біля станка слід ураховувати:

- а) ідентичність музичного і хореографічного матеріалу за їх формою і змістом;
- б) час тривалості комбінацій;
- в) обставини.

5. Атрибутом італійського танцю «Тарантелла» є:

- а) кастаньєти;
- б) тамбурин;
- в) бубен.

6. Фігури, що характерізують групові російські танці:

- а) «розніжка», «карусель», «хвиля»;
- б) «зірочка», «струмочок», «шен»;
- в) «човник», «бочонок», «пістолет».

7. Мета екзерсису біля станка:

- а) рівномірно розподілити фізичне навантаження на суглоби, зв'язки та м'язи;
- б) вивчити послідовність рухів народно-сценічного танцю;
- в) урізноманітнити урок народно-сценічного танцю.

8. «Повороти стопи» II рівня складності доречно ускладнити за рахунок:

- а) поєднання з «вірьовочкою»;
- б) піднімання на півпальці;
- в) поєднання з піруєтом.

9. Для якого типу навчального закладу була призначена праця «Основи характерного танцю»:

- а) самодіяльних хореографічних колективів;
- б) хореографічних училищ;
- в) балетних труп.

10. «Вправу для розвитку рухливості стопи» II рівня складності доречно поєднати:

- а) з «маленькими кидками», з каблучними рухами, з ударами робочої стопи;
- б) з вистукуваннями, з каблучними рухами;

в) з ударами робочої стопи, з піруєтом.

11. Яка група танців відноситься до російських:

- а) «Трясуха», «Бариня», «Гопак»;
- б) «Калинка», «Трепак», «Бариня»;
- в) «Рассипуха», «Бульба», «Краков'як».

12. Вправи біля станка та вправи на середині залу:

- а) тіж самі;
- б) не мають нічого спільного;
- в) пов'язані між собою.

13. Яка група танців відноситься до польських:

- а) «Куяв'як», «Краков'як», «Оберек»;
- б) «Мазурка», «Голубка», «Крижачок»;
- в) «Оберек», «Збишек», «Бульба».

14. «Вправу з ненапруженуою стопою» II рівня складності доречно ускладнити:

- а) піруєтом, підніманням на півпальці;
- б) просуванням на опорної нозі;
- в) наступним переступання на робочу ногу, наступним підскоком на опорний нозі.

15. Вправу «підготовка до вірьовочки» II рівня складності доречно ускладнити:

- а) поворотом коліна робочої ноги з відкритого положення в закрите і навпаки, підніманням на півпальці, виконанням на півпальцях;
- б) роботою на повній стопі;
- в) підніманням ноги на 90*.

16. Три основні складові структури народно-сценічного танцю:

- а) екзерсис біля станка, екзерсис на середині залу, стрибки;
- б) екзерсис біля станка, екзерсис на середині залу, діагональ;
- в) екзерсис біля станка, екзерсис на середині залу, етюдна робота.

17. Каблучну вправу II рівня складності доречно ускладнити:

- а) поєднанням з підскоками, додаванням мазка робочої ноги («до себе»);
- б) поєднанням з піруєтами, поєднанням з «вірьовочкою»;
- в) поєднанням з «гойдалкою», додаванням мазка робочої ноги («до себе»), поєднанням з «вірьовочкою».

18. Вправу «м'яки розвороти ноги» II рівня складності доречно ускладнити за рахунок:

- а) виконання вправи на у глибокому присіданні;

- б) виконання низьких розворотів ноги на 45° з підніманням на півпальці опорної ноги, виконання високих розворотів ноги на 90° з підніманням на півпальці опорної ноги ;
- в) виконання низьких розворотів ноги на 90° з підніманням на півпальці опорної ноги.

19. Яка група танців відноситься до італійських:

- а) «Сальтарелла», «Арагонська хота», «Тарантелла»;
- б) «Піццика», «Танго», «Арагонська хота»;
- в) «Тарантелла», «Бергамаска», «Сальтарелла».

20. Вправу «коло ногою по підлозі» II рівня складності доречно ускладнити за рахунок виконання:

- а) по підлозі носком з одночасним поворотом п'ятки опорної ноги, у повітрі з одночасним поворотом п'ятки опорної ноги з витягнутою стопою;
- б) з підніманням на півпальці;
- в) з одночасним поворотом п'ятки робочої ноги з витягнутою стопою.

21. За яким принципом чергаються вправи біля станка:

- а) принцип контрасту та послідовного ускладнення рухів;
- б) принцип контрасту;
- в) принцип ускладнення рухів.

22. Вправу «відкривання ноги на 90°» II рівня складності доречно ускладнити:

- а) підскоками на опорній нозі;
- б) двома ударами п'ятки опорної ноги у напівприсіданні;
- в) просуванням опорної ноги.

23. Яка група танців відноситься до угорських:

- а) «Вербункош», «Чопаш», «Фондан»;
- б) «Чардаш», «Пантозоо», «Вербункош»;
- в) «Пантозоо», «Боказо», «Флуераш».

24. Вправу «велики кидки» II рівня складності доречно ускладнити:

- а) підніманням на півпальці опорної ноги, «віялом» у координації з рухом руки і корпуса;
- б) поєднанням з «вірьовочкою»;
- в) «віялом» без координації з рухом руки і корпуса.

25. Першою розробкою з методики викладання народно-сценічного танцю був підручник:

- а) «Основи народно- сценічного танцю» Є.Зайцева;
- б) «Основи характерного танцю» Лопухов А., Бочаров А., Ширяєв А.;

КЛЮЧИ.

Варіант 1.

1. б.
2. а.
3. б.
4. а.
5. в.
6. а.
7. в.
8. а.
9. в.
- 10.б.
- 11.б.
- 12.а.
- 13.б.
- 14.а.
- 15.б.
- 16.в.
- 17.б.
- 18.а.
- 19.б.
- 20.а.
- 21.в.
- 22.б.
- 23.а.
- 24.б.
- 25.а.

Варіант 2.

1. а.
2. б.
3. а.
4. а.
5. б.
6. б.
7. а.
8. б.
9. б.
10. а.
11. б.
12. в.
13. а.
14. в.
15. а.
16. в.
17. в.
18. б.
19. в.
20. а.
21. а.
22. б.
23. б.
24. а.
25. б.

Модульна контрольна робота №2

Тема «Характерні особливості виконання білоруського народного танцю «Вітебська полька»»

Форма: практичний показ. Максимальна кількість балів 25.

Орієнтовний перелік завдань:

1. Продемонструвати методично вірне виконання екзерсису біля станка та на середині залу.
2. Продемонструвати методично вірне виконання білоруського народного танцю «Вітебська полька» на середині залу.
3. Проаналізувати одну з комбінацій екзерсису (за завданням викладача), розкласти музично та вказати можливі помилки при виконанні.

Модульна контрольна робота №3

Тема «Елементи угорського танцю (постановка етюду) »

Форма: практичний показ. Максимальна кількість балів 25.

Орієнтовний перелік завдань:

4. Продемонструвати методично вірне виконання екзерсису біля станка та на середині залу.
5. Виконати етюд в характері угорського танцю «Чардаш».
6. Проаналізувати одну з комбінацій екзерсису (за завданням викладача), розкласти музично та вказати можливі помилки при виконанні.

Критерії оцінювання МК №2, МК №3:

Кількість балів	Роз'яснення
23-25 балів	Студент вільно володіє методикою виконання вправ біля станка та на середині залі. Технічно, скоординовано, з дотриманням відповідної музично-ритмічної структури виконує рухи національних танців, в характері та манері виконує танцювальні комбінації та етюди. Досконало володіє визначеною викладачем віртуозною технікою.
19-22	Студент знає методику та призначення тренувальних вправ біля станка та на середині залі народного танцю. Технічно виконує вивчену лексику національних танців, в характері та манері виконує танцювальні етюди та комбінації, але при цьому допускає не значні схематичні помилки. Володіє визначеною викладачем віртуозною

	технікою.
15-18	Студент в повному обсязі володіє методикою виконання вправ біля станка та на середині зали. Технічно, в характері та манері виконує вивчену лексику в танцювальних комбінаціях та етюдах. Володіє визначеною викладачем віртуозною технікою, але окремі технічні прийоми не відпрацьовані.
10-14	Студент вміє зробити методичну розкладку руху, але допускає значні помилки при музичній розкладці руху. На низькому рівні володіє методикою виконання тренувальних вправ біля станка і не застосовує її в конкретно поставлених завданнях. Схеми комбінацій та етюдів виконує з грубими помилками, мало приділяє уваги синхронності, ансамблевості.
7-9	Студент на низькому рівні володіє методикою виконання вправ біля станка, не використовує термінологію з народно-сценічного танцю. Має слабкі практичні навички. Не знає схем комбінацій та етюдів. Схематично володіє 1-2 вправами віртуозної техніки.
1-6	Студент не знає програмного матеріалу курсу.

6.4   Форми проведення семестрового контролю

Формою проведення семестрового контролю є іспит.

6. 5 Шкала відповідності оцінок

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінка
A	90-100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з, можливими, незначними недоліками.
B	82-89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок.
C	75-81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок.
D	69-74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків достатній для подальшого навчання або професійної діяльності.
E	60-68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь).
FX	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання.
F	1-34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни.

7.4 Навчально-методична карта дисципліни «Народно-сценічний танець»

Разом: 120 год., лекції – 4 год., практичні заняття – 68 год., самостійна робота – 29 год., модульний контроль – 6 год.

Модулі	ІІІ семестр 212 балів			ІV семестр 253 бали		
	Змістовий модуль І	Змістовий модуль ІІ	Змістовий модуль ІІІ	Змістовий модуль ІV		
Назва модуля	Вправи біля станка ІІ рівня складності		Елементи узбекських та таджитських танців (танцювальні комбінації)	Елементи білоруського народного танцю (танцювальні комбінації)		Методика створення навчальних комбінацій
Кількість балів за модуль	50 балів		162 балів	124 балів		129 балів
Теми лекцій	Структура та зміст уроку народно-сценічного танцю. <i>(відвідування – 1 бал) Всього - 1 бал</i>			Засновники методики викладання народно-сценічного танцю. <i>(відвідування – 1 бал) Всього - 1 бал</i>		
Теми практичних занять		Методика виконання вправ біля станка (другий рівень складності) <i>(відвідування – 1 бал) 10 балів за роботу Всього – 44 балів</i>		Характерні особливості виконання узбекських народних танців. <i>(відвідування – 1 бал) 10 балів за роботу Всього – 132 балів</i>		Характерні особливості виконання білоруського народного танцю «Вітебська ПОЛЬКА» <i>(відвідування – 1 бал) 10 балів за роботу Всього – 88 балів</i>
Самостійна робота	5 балів		5 балів	5 балів	5 балів	5 балів
Види поточного контролю			Модульна контрольна робота № 1 (25 балів)	Модульна контрольна робота № 2 (25 балів)		Модульна контрольна робота № 3 (25 балів)

Коефіцієнт 3,5

7 Рекомендовані джерела.

Основна (базова) література

1. Богаткова Л. Н. «Танцы разных народов». Типография «Красное знамя» изд-ва «Молодая гвардия». Москва. 1958. – 279 с.
2. Гусев Г.П. Методика преподавания народного танца. Этюды : учеб. пособие для студ. хореограф. фак. вузов культуры и искусств / Г.П. Гусев. – М. : Гуманит. изд. центр ВЛАДОС, 2004. – 232 с.: ил.: ноты.
3. Зайцев Є., Колесниченко Ю. «Основи народно-сценічного танцю». Новий додаток до навчального посібника Є. Зайцева, Ю. Колесниченка «Основи народно-сценічного танцю» для вищих навчальних закладів культури і мистецтв I-IV рівнів акредитації – Вінниця: НОВА КНИГА, 2007. – 88 с.
4. Лопухов А. Основы характерного танца / А. Лопухов, А. Ширяев, А. Бочаров. – Л. – М., 1939.

Додаткова література

1. Зацепина К., Климов А., Рихтер К., Толстая Н., Фарманянц Е. «Народно-сценический танец». Народно-сценический танец. Ч.1-я. Учеб.-метод. пособие для средних спец. и высших учебных заведениях искусств и культуры. М., «Искусство», 1976.
2. Куценко С.В. Теорія і методика народно-сценічного танцю: [навчально-методичний посібник] / упор. : С.В. Куценко – Умань ФОП Жовтий О. О., 2015. – 438с.
3. Володько В.Ф. Методика викладання народно-сценічного танцю. – Частина друга / В.Ф. Володько: Навчально-методичний посібник. – К.: ДАКККіМ, 2003. – 123с.
4. Камін В.О. Народно-сценічний танець: груповий розподіл вправ біля станка : навч. посіб. – К.: ДАКККіМ, 2008. – 151 с.
5. Матвеев В.Ф. Русский народный танец. Теория и методика преподавания: Учебное пособие. – СПб.: «Издательство ПЛАНЕТА МУЗЫКИ»; Издательство «Лань», 2010. – 256с.

6. Ткаченко Т. Народные танцы / Т. Ткаченко. – М., 1975.
7. Ткаченко Т. Народный танец / Т. Ткаченко. – М., 1967.
8. Устинова Т. Беречь красоту русского танца / Т. Устинова. – М., 1959.
9. Устинова Т. Избранные русские народные танцы / Т. Устинова Т. – М., 1996.
10. Чурко Ю. Белорусский сценический танец / Ю. Чурко. – Минск, 1969.
11. Чурко Ю. Белорусский хореографический фольклор / Ю. Чурко. – Минск, 1990.